

تحدید مسئولیت مالکان کشتی نفتکش در جبران خسارت ناشی از آلودگی نفتی

در حقوق دریایی ایران و کنوانسیون مسئولیت مدنی (CLC)

دکتر منصور پورنوری^۱ / دکتر مهدی یوسفی صادقلو^۲ / شهرام بادسار^۳

* نوع مقاله: پژوهشی / تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۷/۰۴ / تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۸/۰۱

چکیده

در خصوص این موضوع می‌توان گفت در حالی که مالک بهره بردار می‌تواند مالک حقیقی کشتی در نظر گرفته شود، بایستی با وضعیت مالک ثبت شده با احتیاط برخورد نمود. لذا هر شخصی که مسئولیت او مورد ادعای است، برای استناد به تحدید مسئولیت باید با تشکیل صندوق اعتبار منابع مالی لازم را نزد مرجع رسیدگی کننده تأمین کند. چرا که ایجاد سیستم‌های تعیین مسئولیت برای پرداخت خسارات و علاوه بر آن فراهم آوردن محدودیتی برای مسئولیت مالکان کشتی‌ها بوده است. در حقوق دریایی ایران تحدید مسئولیت مالک کشتی کشته شده است و با مقررات صریحی در خصوص محدودیت مسئولیت مالک کشتی مواجه هستیم، که در حقوق دریایی ایران این اصل مسئولیت بر مبنای نظریه تقصیر پذیرفته شده است. همچنین کنوانسیون ۱۹۶۹ (سی ال سی) نیز در ابتدای امر مقرر نمود جز در موارد مقرر در بند‌های ۲ و ۳ مالک کشتی در زمان بروز حادثه مسئول هر گونه خسارت آلودگی ناشی از تخلیه یا نشت نفت است. همچنین کنوانسیون در بند ۴ از ماده ۳ مقرر نمود هیچ گونه دعوایی برای جبران خسارت آلودگی علیه مالک قابل طرح نیست مگر وفق این کنوانسیون. این اصل مسئولیت بر مبنای نظریه خطر قابل قبول می‌باشد. لذا در مقاله پیش رو به بررسی تحدید مسئولیت مالک کشتی نفتکش در بحث جبران خسارت ناشی از آلودگی نفتی در حقوق دریایی ایران و کنوانسیون مذکور خواهیم پرداخت.

واژگان کلیدی: مسئولیت مدنی، کنوانسیون سی ال سی، کشتی نفتکش، جبران خسارت.

^۱ استادیار و عضو هیأت علمی، دانشکده حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.

pournouri@yahoo.com

^۲ استادیار و عضو هیأت علمی، دانشکده حقوق و علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور واحد کرج.

m_yousefi_2005@yahoo.com

^۳ کارشناس ارشد حقوق تجارت بین الملل، سردفتر اسناد رسمی و مدیر خدمات قضایی ۳۱ تهران. (نویسنده مسئول)

shahram_badsar@yahoo.com

